

сплатары ўсіх краін, ёднайцеся!

мунастычна партыя (большэвікоў) Беларусь

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОУНАРКОМА
І ПРЕЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

№ 76 (7637) | Нядзеля, 30 красавіка 1944 г. | Цэна 20 к.

Сеяць хутка, па-ваеннаму

На калгасных палах Беларусі, зваленых ад нямецкіх акупант, праходзіць масавая сяўбы вальных культур. Калгаснае сялянство вышла на палі, каб сваёю працай на сяўбу працістраваць гарачую любоў да той Лепіна—Сталіна, падзяліць герайчай Чырвонай Арміі вызваленне, заваяваць высокі ўдар.

Творчы парыў, энтузіазм у вёсі надзвычай вялікі. Калгаснікі пущца хутчай апрацаваць і заціль зямлю. На трактарах, кох, каровах, а месцамі рыйдёўка апрацоўваецца глеба. У гэтай вайскай працы адчуваецца наўмыне жаданне калгаснага сяяства хутчай залячыць глыбіны, нанесенія крыявавым рагам, хутчай і на поўную гутнасць аднавіць калгасную творчасць.

Перадавыя калгасы сустракаюць вялікае свята працоўных — Мая — дасягненнямі на палах. красавіка, першы ў рэспублікі, закончыў сяўбу ранніх зернавых на плошчы 163 гектары цытар соцыялістычнага спарадніцтва калгас «КІМ», Хойніцкага раёна. Не па многа адсталі яго калгаснікі сельгасарцелей з Фрунзе, «Пролетарый» і іншыя, таго-ж раёна, якія скама закопчылі сяўбу ранніх зернавых культур.

Наогул ва ўсіх калгасах Хойніцкага раёна сяўба ранніх зернавых культур на плошчы 5.600 гектараў падыходзіць да канца, кога поспеху ў правядзенні веславой сяўбы раён змог дасягнуць лікі дзякуючы шырокаму разгорту соцыялістычнаму спарадніцтву, умелай арганізацыйнай працы на палах, пашырэнню воштыту радавікоў. На ворыве і бараніші, а таксама на многіх іншых зернавых работах вельмі многія калгаснікі выпрацоўваюць паўтадзевы нормы. Калгаснікі сельгасарцелі «Пролетарый» законіна парапца жонкай франтавіка Альгай Лашкевіч, якая штодзённа ўзорвае на 0,70 гектара.

Закончылі сяўбу ранніх зернавых калгасы «Будаўнік соцыялізма» і «Праўда», Добрушскага раёна, «Совет» і «Пяцігодка», Вет-

каўскага раёна. Многія калгасы наблізіліся да заканчэння сяўбы ранніх зернавых.

Але далёка не ўсюды яшчэ поўным ходам разгарнулася сяўба. Асабліва марудзяць з разгортваннем палявых работ калгасы Магілёўшчыны і Віцебшчыны.

Тэмпы сяўбы ў вызваленых раёнах рэспублікі маглі-б' быць значна вышэйшыя, калі-б' ўсюды работнікі машына-трактарных станцый сур'ёзна аднесліся да ўскладзеных на іх абавязкаў.

Трактары раду МТС яшчэ да гэтага часу не выкарыстоўваюцца на палявых работах, а многія калі і вышли на палі, то працуяць з вялікім перабоямі, з пялоўной нагружкай.

Як можна расцэніваць такі факт, калі дырэктор Церахоўскай МТС тав. Жыгальскі, покуль прывёз у раён трактары, разгубіў усе

дэфіцитныя запасы часткі? У калгасах раёна ў разгар сяўбы з 24 трактараў гэтай МТС працујуць толькі 4. У 9 трактараў на маагнето, а ў 11—свечаў. У першыя-ж дні палявых работ вышли са строю 13 трактараў Новабеліцкай МТС, 3 трактары «Ударнай МТС», Чэркаўскага раёна.

Партыя і ўрад патрабуюць ад работнікаў машына-трактарных станцый самых сур'ёзных адносін да ўскладзеных на іх вялікіх абавязкаў. Працаўцаў па-франтавому, дапамагаць калгасам у сяўбе — гэтым павінен жыць ціпер кожны работнік і служачы, кожны брыгадзір і трактарыст МТС.

Поспех палявых работ залежыць у першую чаргу ад умелай арганізаціі працы, ад правільнага скарыстания жывога цягla. Усямерна разгортваючы соцыялістычнае спарадніцтва на палах, пашыраючы воштыту перадавікоў, работнікі яго здабыткам усіх калгаснікі, кіраўнікі абласцей і раёнаў, работнікі земельных органаў павінны падтрымліваць энтузіазм і творчы парыў калгаснікі, мабілізаваць усе сілы калгаснай вёскі на хутчайшае правядзенне сяўбы.

Вялікае свята працоўных — 1 Мая — сустрэнем новымі дасягненнямі на калгасных палах!

Прыём I. В. Сталінам
Станіслава Орлеманскага,
які прыехаў з Амерыкі

28 красавіка Старшыня Соўніркома СССР I. В. Сталін прыняў шапоўнага Станіслава Орлеманскага, які прыбыў з горада Спрыў-Філда (штат Масачузета ў ЗША) для вывучэння становішча палах і польскай арміі ў СССР.

На прыёме прысутнічаў В. М. Молатаў.

Калгаснікі і калгасніцы, аграномы, рабочыя і работніцы МТС і соўгасаў! Узорна правядзёш веснавую сяўбу, забяспечым высокую агратэхніку ў калгасах і соўгасах! Даб'ёмся высокай ураджайнасці, павялічым валавы збор зернавых і другіх сельскагаспадарчых культур! Дадзім больш харчавання фронту і краіне, больш сыравіны — прамысловасці. Няхай жыве соведкае сялянства!

(З Заклікаў ЦК ВКП(б) да 1 Мая 1944 года).

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 29 КРАСАВІКА

На працягу 29 красавіка на франтах істотных змен не адбылося.

За 28 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падблі і знішчылі 28 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіт 71 самалёт праціўніка.

* * *

УДАРЫ КАРАБЛЁЎ ЧОРНАМОРСКАГА ФЛОТА ПА СУДНАХ ПРАЦІУНІКА У РАЁНЕ СЕВАСТОПАЛА

Караблі Чорнаморскага флота почну выявілі дзве групы суднаў праціўніка ў раёне Севастопала. Адзін транспарт быў атакаваны нашымі караблямі пры выхадзе з бухты Казач'я. Другі карапой у саставе двух транспартаў, тральщыка і вартавых кацераў быў выяўлены ў раёне Херсонескага мыяка і ішоў па заход. У выніку удараў нашых караблёў патоплены три транспарты праціўніка агульным водазмішчэннем да 11.000 тон. Апрача таго, патоплены адзін вартавы кацер і панесены пашкоджанні другім суднам аховы.

Смелы ўдар партызан

Партызанскі атрад, які дзейнічае ў Магілёўскай області, у ноч на 10 красавіка раптоўна нападаў на апорны пункт праціўніка. Імклівай атакай партызаны зламі супраціўніка ворага і авалодалі апорным пунктом. На полі було засталося больш 100 трупаў гітлероўцаў. Советская патрыёты разбурылі казармы, знішчылі 4 гарматы, 8 танкаў, 33 аўтамашыны і ўзарвалі некалькі складаў праціўніка. Партызанскі атрад «Баявы», які дзейнічае ў Беластоцкай області, за два тыдні пусціў пад адкос 7 нямецкіх воінскіх эшелонаў. Разбіты 7 парашоў, 9 платформаў з танкамі і некалькі дзесяткаў вагонаў з рознымі военнымі грузамі.

ПЕРАДМАЙСКАЕ СОЦЫАЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

Авалодалі будаўнічымі прафесіямі

ДОБРУШ, 29 красавіка. (Па тэлефону). Перадавыя калгасы рабёна дастойна сустракаюць дзень 1 Мая. Сёння закончылі сяўбу ранніх зернавых калгасы «Будзённік соцыялізма» і «Праўда». Заканчваюць таксама калгасы «Чырвоны маяк» і «Чырвоная зорка».

ВЕТКА, 29 красавіка. (Па тэлефону). За 8 рабочых дзён першымі ў раёне закончылі сяўбу ранніх зернавых калгасы «Совет» і «Пяцігодка». З 300 земнін, якія вышли ў поле, 130 сёння зананчваюць сяўбу.

СВЯЦІЛАВЧЫ, 29 красавіка. (Па тэлефону). Выканалі план сяўбы ранніх зернавых культур калгасы «Чырвоная змена» (старшыня тав. Круцік) і «Зара комуны» (старшыня тав. Лапіцкі). Заканчвае сяўбу на плошчы 191 гектар калгас «Чырвоны маяк» (старшыня тав. Сысоў).

ПРАЦОУНЫ! ЎЗДЫМ!

ЦЕРАХОУКА, 29 красавіка. (ВЕЛТА). Масавая сяўба разгарнулася ва ўсіх калгасах раёна. У калгасе «Чырвоная Беларусь» засяяла некалькі дзесяткаў гектараў. Надобныя работы тут выконваюць на каровах.

Узоры зладжанай працы паказваюць многія аратыя сельгасарцелі «Чырвоны партызан», Барыцьскага сельсавета. Ульяна Сафейчанка, стары Апанас Дзюндзя, Анастасія Герасіменка, комсамолец Жэна Шпак штодзённа, працуячы на пахаці, узорваюць па 0,75 гектара замест нормы ў 0,50 гектара.

Ва многіх разбураных немцамі арцелях робіцца ўсё, каб папоўніць настачу жывога цягla. Калі 100 калгаснікіў сельгасарцелі «Церахоўка» капаюць зямлю пад сяўбу рыйдёўкамі.

Рабочыя і служачы Гомельскай электрастанцыі адны з першых адгукнуліся на заклік перадайскага соцыялістычнага спаборніцтва. Яны абавязаліся перавыканыць красавікі план і сваё заданія. На 120 процентаў выконваюць нормы на кладцы фундаменту дзялжурная па станцыі тэхнік тав. Леонава і начальнік станцыі тав. Безабразаў.

Выдатных поспехаў дабілася ў красавіку комсамольска-маладёжная брыгада, якую ўзначальвае інжынер тав. Ахрапінельскі. Брыгада па розных будаўнічых работах выконвала ад 180 да 230 процентаў заданія.

Дарожны майстар тав. Барадзін і брыгадзір шляху тав. Лужнік, працуячы каменішчыкамі, даюць 150—160 процентаў зменага заданія.

ПАВЫСІЛАСЯ ПРАДУНЦЫНАСЦЬ ПРАЦЫ

Рабочыя і служачы Гомельскай электрастанцыі адны з першых адгукнуліся на заклік перадайскага соцыялістычнага спаборніцтва. Яны абавязаліся перавыканыць красавікі план і сваё заданіе. Выпрацоўка на аднаго рабочага складае 59 рублёў, супроць 53 рублёў на плану. Спаборніцтва выявіла многі перадавікоў, энтузіястаў вытворчасці. Вядучас месца занялі брыгады мантажнікаў тт. Дурнева і Кавалёва. Агульная выпрацоўка гэтых брыгад перавышае 190 процентаў. Асобныя рабочыя, як, напрыклад, слесар Цімашэнка, што дзейнічае выконвае заданне па 198 процентаў.

На 110 процентаў выканалі месячнае заданне рабочыя електрацэха.

АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ ВЫКАНАНЫ

Пераважная большасць рабочых завода, дзе дырэктарам тав. Андreasenka, выканала ўзятую на сябе абавязацельствы.

Брыгада каменішчыкаў (брыйдзір тав. Парукоў) абавязалася да 29 красавіка зрабіць задзелку франтонаў водаапорнай башні. Задача была выканана датэрмінова — 27 красавіка. Зараз брыгада пераўключылася на цялярнічныя работы і таксама працягнула пашырэнне.

Добра працуе брыгада тав. Філонавай. Ей трэба было зрабіць расчыстку фундаментаў кальцавой шына-трактарнай станцыі. Калектыв завода рагшыў аказаць данамогу калгаснікам у правядзенні веснавой сяўбы. Ён вылучыў свайго механіка па першым усёй сяўбы ў Новабеліцкую ма-

VI сесія Вярхоўнага Савета БССР

**Спрэчкі па дакладу тав. Г. П. Катлярова
„Аб дзяржаўным бюджэту БССР на 1944 год“**

Прамова дэпутата Е. І. Уралавай

Над кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, правадыра народаў таварыша Сталіна за годы совецкай улады Беларуская рэспубліка скінула з сябе абліча адсталасці, яна стала індустрыяльнай, калгаснай дзяржавай.

Уздым народнай гаспадаркі і бюджетныя асігнаванні стварылі ўсе неабходныя ўмовы для небывалага росту і развіцця сопыялістичнай культуры.

У 1940—41 навучальным годзе ў Беларусі налічвалася 12.953 школы з ахопам каля 2-х мільёнаў вучняў.

У 1940—41 навучальным годзе ў рэспубліцы быў закончаны ахоп усіх дзяцей сямігадовым науччаннем як у гарадах, так і на вёсках. У гарадах паспяхова была вырашана задача ахопу моладзі ўсеагульным сярэднім науччаннем. У 1941 годзе сярэднюю школу скончылі 13 тысяч дзяўчын і хлопчыкаў.

Вялікіх поспехаў дасягнула народная асвета ў заходніх абласцях пасля іх з'еднання з усім беларускім народам. Толькі за адзін год совецкай улады ў заходніх абласцях БССР колькасць вучняў вырасла на 25 процентаў.

Беларусь мела дастатковую колькасць вышэйших навучальных установ для падрыхтоўкі спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі. Толькі педагогічных і настаўніцкіх інстытутаў налічвалася 26.

Вялікая ўвага звязалася ў нашай рэспубліцы на пытанні дашкольнага выхавання. 134 тысячи дзяцей выхоўваліся ў дзіцячых садах. Вялікія клюпаты працягліся ў дзяцячых садах і школах рэспублікі выхоўвалася 18.300 чалавек.

На тэрыторый Беларусі, якая папярэднічала фашысцкім акупантам спалені і разбурані 1.246 цудоўных школьнікі памяшканій. Спалена і разбурана 647 хат-читаленій. Нансены страты сістэме асветы нашай рэспублікі ў 1.673.417 тысяч руб.

У выніку паспяховых наступальних апераций Чырвонай Арміі вяртае совецкаму народу ўсё новыя і новыя раёны, гарады, вёскі. Яны віртаюцца да нас разбураныя, абраставаныя нямецкімі захопілікамі. Але намаганнімі совецкага народа аднаўленца жыццё. Ва ўсіх раёнах, вызваленых ад нямецкіх акупантатаў, працујуць ужо школы.

Вызваленая Чырвонай Армія настаўніцтва нашай рэспублікі з патхемем і энергійнім узялося за аднаўление школьнікі памяшканій: непасрэдна самі настаўнікі аднаўляюць школы, арганізуюць бацькіўскую грамадскусць на ал-

наўленне і прыстасаванне школьнікі памяшканій: Сіламі настаўнікі, бацькоў і вучняў адноўлены на вызваленай тэрыторыі 1.431 школа. Адноўлены 27 бібліятэк, 175 хат-читаленій, 14 дзіцячых ламоў і 3 педагогічныя вучылішты, працуе дзяржаўны.

Таварыши дэпутаты! Нямецкім акупантамі панесеныя вялікія страты школьнай гаспадарцы. Нават там, дзе школьнікі памяшканіі часткова захаваліся, поўнасцю знишчана школьнікі аднаўление.

Выканкамамі Советаў і органамі народнай асветы многа зроблена па аднаўленню школьнікі памяшканій і арганізацыі ў іх заняцкі. Але пельга сказаць, што школы адноўлены ў поўным значэнні гэтага слова. Мы яшчэ не стварылі матэрыяльных умоў для работы наших школ. Шмат якія школы працуюць пры наяўнасці самага прымітыўнага абсталявання.

Бюджэтныя асігнаванні прадугледжваюць вялікія сродкі па выраб школьнага абсталявання. Выканкамамі Советаў і аддзелам народнай асветы неабходна скрыстаць ўсе магчымасці для вырабу неабходнага школьнага абсталявання.

Значыць месца ў работе органаў народнай асветы займаюць пытанні размяшчэння дзяцей, якія засталіся без бацькоў. Дзяржава прымае гэтых дзяцей на сваё забеспечэнне. Выдаткі па ўтрыманні ў бюджет прадугледжваюцца ў 24.262 тысяч рублёў. На гэтых асігнаванні будзе адкрыты 41 дзярэдом з кантынгентам дзяцей 5.050.

У адпаведнасці з настановай ЦК ВКП(б) і СНК ССР ад 4 студзеня 1944 года, у нашай рэспубліцы павінны быць арганізаваны спецыяльныя дзіцячыя дамы, дзе будуть выхоўвачы дзяцей воінаў Чырвонай Арміі, партызан Айчынай, вайны, сіроты, бацькі якіх загінулі ад рук нямецкіх людаедаў. У гэтых дамах будуть прыняты 3 тысячи дзяцей. Але гэтымі мерапрыемствамі далёка не абліжаюцца работы па размяшчэнню дзяцей, якія засталіся без бацькоў. Прапоўненія нашай рэспублікі, прайўляючы высокую патрыйтычную свядомасць, прынялі на выхаванне 2.052 дзяцей, з іх 66 дзяцей усыноўлены.

Таварыши дэпутаты! Няма сумнення, што народ нашай рэспублікі, пранікнуты патрыйтычнымі пачуццямі, зробіць ўсё для таго, каб дзяржаўны бюджет быў выканан і народная гаспадарка была адноўлена. Беларускі народ да канца выканане свае абавязкі ў вайне супроць ненавіснага ворага. Разам з усімі народаў нашай Радзімы, пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, пад вадзіцельствам вялікага Сталіна ён прыдзе да светлага дні перамогі! (Аплакан з органамі народнай асветы дысменты).

Аб зацверджанні Указу Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, прынятых за перыяд паміж сесіямі падлягаючых зацверджанию Вярхоўнага Савета

**Даклад сакратара Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР
Л. Е. Папкова**

Таварыши дэпутаты! За працоўшы перыяд ад пятай да шостай сесіі Вярхоўнага Савета БССР Прэзідыумам Вярхоўнага Савета БССР прынят рад Указаў, якія падлягаюць, у адпаведнасці з Кан-

из зацверджанне Вярхоўнага Савета БССР наступным Указам.

Указ «Аб назначэнні тав. Павла Кузьмы Венедзіктавіча Меснікам Старшыні Савета Народных камісараў БССР».

Указ «Аб назначэнні тав. Пятра Іванавіча Намесніка Старшыні Савета Народных камісараў БССР».

У сувязі з аслабленнем абавязкаў некаторых народных камісараў, Прэзідыумам Вярхоўнага Савета БССР, па працягненню Старшыні Савета Народных камісараў БССР, былі назнаны народныя камісараў.

У адпаведнасці з арт. 31 Канстытуцыі БССР, зацверджанне Вярхоўнага Савета БССР.

Прэзідыум Вярхоўнага Савета БССР уносіць на зацвержданне Вярхоўнага Савета БССР наступны Указы:

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР ад 7 лютага 1944 года аб назначэнні Старшыні Савета Народных Камісараў БССР тав. Панамарэнка Панцелеймона Кандрацьеўчыча. (Аплаканыменты).

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР ад 7 лютага 1944 года аб назначэнні Старшыні Савета Народных Камісараў БССР тав. Былинскага Івана Сямёновіча ад абавязкаў Старшыні Савета Народных Камісараў БССР і назначанні яго першым Намеснікам Старшыні Савета Народных Камісараў БССР.

Апрача гэтага Указамі Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР назначаны народныя камісари Старшыні Савета Народных Камісараў БССР.

У адпаведнасці з арт. 31 Канстытуцыі БССР Прэзідыум уносіць на зацвержданне Вярхоўнага Савета БССР.

Мая помста за любімы горад

Я сам родам з Мінска. У гэтым цудоўным горадзе я нарадзіўся. Тут прайшло маё дзяцінства, маё юнацтва. У гэтым горадзе я навучаўся ў тэхнікуме, працаўшы. Затым у май родным Мінску паганыя немцы. Яны там часова. Яны разбурылі гэты горад, ператварылі яго ў руїны. Горад Мінск зараз горад смёз, стогнай і пакут.

Мая кроў кіпела ад няшавісці, калі я чытаў аб нямецкіх злачынствах. Я выразаў з газеты артыкул аб гэтых злачынствах, паклаў яго ў кішэнь, і гэты артыкул увесь час клікаў мене да помсты. І я помеціў. Усе мае думы быті аб адным — як мага больш забіць немцаў. Я біў іх нагмерць. 17 фрыцаў загінулі ад май рукі. Я забіў іх у знак помсты за стаду Беларусі — за Мінск. Потым я павялічыў гэты

лік, і зараз на май асады рабунку 33 знишчаныя. Яны хацелі адабраць нашу рускую зямлю і яны зпышылі смерць і могілкі на зямлі.

Вораг яшчэ ў Мінску, Мая помста не скончылася. Я і ты

другіх беларусаў, тысячи в

іх братоў рускіх, украінцаў,

і наўгародцаў, таджыкаў білі і будзем

немцаў, пакуль не прагонім

аднаго з нашай любімай Рад

Пасылаю сваё брацкае п

тание працоўным вызвал

раёнам Беларусі, якія, не ш

ючы сі, змагаюцца за адна

не нашых гарадоў і нашых к

спых вёсак.

С. КАБЕРДЗІ

старшы сержант

